

**Wyrok Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim
wydany w dniu 11 czerwca 2008 roku.**

Teza:

1. Sprawy dotyczące ważności, zawarcia i rozwiązania kontraktu o profesjonalne uprawianie danej dyscypliny sportu mają w zasadzie charakter cywilny. Jednak ich wyjątkowy charakter z uwagi na ich znaczenie, w szczególności w zakresie formalnego potwierdzenia uprawnień zawodnika do udziału w rozgrywkach w konkretnym klubie sportowym, brak możliwości udziału zawodnika w rozgrywkach w więcej niż jednym klubie w sezonie rozgrywkowym, a także ograniczenie czasowe w możliwości zmiany barw klubowych powodują, że na podstawie regulacji wewnątrzklubowych, z przyczyn związanych z organizacją rozgrywek, sprawy dotyczące ważności kontraktu nabierają cech regulaminowych.

2. Zawodnik ma prawo wystąpić do organów polskiego związku sportowego z wnioskiem o rozwiązanie kontraktu z powodu zdegradowania klubu do niższej klasy rozgrywkowej, jeżeli np. jego kontrakt przewidywał jedynie reprezentację klubu w najwyższej klasie rozgrywkowej. Decyzja w tym przedmiocie powinna być podejmowana indywidualnie z uwzględnieniem sytuacji zawodnika i treści zawartego kontraktu, a także z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, także dotyczących czynów korupcyjnych i okresu w jakim miały one miejsce, oraz stanu świadomości zawodnika w tym zakresie.

Trybunał w składzie:

Przewodnicząca - Romana Troicka - Sosińska

Arbiter - Andrzej Herman

Arbiter – Maria Zuchowicz

Arbiter - Piotr Sendeki

Arbiter - Tomasz Kopoczyński

Po rozpoznaniu skargi P. T. z 26 lutego 2008 r. na orzeczenie (...) przy (...) z dnia 11 grudnia 2007 roku o sygn. Akt(...)- 3/2007 z udziałem (...)S.A. na posiedzeniach 13 maja 2008 roku i 3 czerwca 2008 roku, na podstawie § 84 ust. 1 Regulaminu tut. Trybunału

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie (...) przy (...) z dnia 11 grudnia 2007 roku - orzekając, że z dniem 1 sierpnia 2007 r. uległ rozwiązaniu kontrakt o profesjonalne uprawianie piłki nożnej zawarty pomiędzy P. T. i (...) w Ł. z dnia 1 września 2006 roku;
2. ustala wpis na kwotę 4000zł.
3. zobowiązuje (...) do zwrotu P.T. kwoty 5.200zł z tytułu kosztów postępowania w tym 4000zł z tytułu wpisu.

Uzasadnienie

Zawodnik zawarł kontrakt o profesjonalne uprawianie (...) z (...). w dniu 01.09.2006 r. na okres do 30.06.2009 r..

(...) stowarzyszenie sportowe umową z dnia 27 listopada 2006 r. i aneksem z dnia 28 grudnia 2006 r. przekazało ogół praw i obowiązków sekcji (...), wynikających z zajmowanego miejsca w lidze, na rzecz (...)S.A. W dniu 3 stycznia 2007 r. Prezydium (...) podjęło uchwały o przyjęciu (...)S.A. na członka (...) i dot. wygaśnięcia członkostwa sekcji (...) mężczyzn Stowarzyszenia Klubu Sportowego (...).

W toku postępowania przez Trybunałem Arbitrażowym strony nie kwestionowały następstwa prawnego (...)S.A. w zakresie umowy zawartej przez P. T. ze Stowarzyszeniem w dniu 1.09.2006 r.

Decyzją Wydziału Dyscypliny z 12.04.2007 r. utrzymaną w mocy przez (...) z dnia 21.06.2007 r. (...) S.A. został ukarany karą dyscyplinarną - degradacją o dwie klasy rozgrywkowe. W wyniku tej decyzji klub w sezonie rozgrywkowym 2007-2008 uczestniczy w rozgrywkach III ligi zamiast - zgodnie z wynikiem wynikającym z rywalizacji sportowej w I lidze.

W związku powyższym zawodnik pismem z dnia 16 lipca 2007 r. wystąpił do Wydziału Gier (...) (dalej WG) z wnioskiem o rozwiązanie kontraktu z winy klubu z powodu rażącego naruszenia jego podstawowych zobowiązań - umożliwienia zawodnikowi uprawiania sportu (...) i podnoszenia kwalifikacji sportowych na właściwym dla zawodnika poziomie.

Klub wnosił o oddalenie wniosku; podnosił; że nie zaprzestał działalności sportowej i że będzie nadal uczestniczył w rozgrywkach (...). Klub podkreślił; że nadal odbywają się zajęcia szkoleniowe i treningowe oraz że zawodnicy mają zapewnione wszelkie warunki do uprawiania sportu (...) i podnoszenia kwalifikacji sportowych, oraz że wywiązuje się wobec zawodników ze wszystkich zobowiązań finansowych.

Wydział Gier decyzją z dnia 1 sierpnia 2007 r. (data decyzji) rozwiązał umowę z winy klubu i nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. Wydział Gier wskazał; że istotą sporu jest ustalenie czy przesunięcie klubu, w wyniku nałożenia kary dyscyplinarnej do niższej klasy rozgrywkowej, niż ta, w której uczestniczyłby w wyniku zajętego miejsca w toku rywalizacji

sportowej, stanowi ciężkie i rażące naruszenie przez klub swoich podstawowych obowiązków względem zawodnika. Na tak postawione pytanie WG odpowiedział twierdząco i uznał, że dopuszczenie się przez klub czynów przekupstwa sportowego, w następstwie, których klub został ukarany karą dyscyplinarną degradacji o dwie klasy rozgrywkowe, stanowi zawinione ciężkie naruszenie przez klub podstawowych obowiązków wobec zawodnika i stosownie do unormowań art. 14 ust 4. Uchwały 11/12 z dnia 19 maja 2002 r. Zarządu (...) (dalej Uchwała 11/12), uzasadnia rozwiązanie kontraktu z winy klubu. WG w uzasadnieniu decyzji podniósł, że w świetle unormowań art. 6 w związku z art. 3 pkt. 3 i 6 ustawy o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 r. oraz unormowań art. 21 ust. 1 Uchwały 11/12, podstawowym obowiązkiem klubu jest realizacja celów i zadań w zakresie kultury fizycznej a w szczególności uczestnictwo w rywalizacji sportowej i stworzenie zawodnikom uprawiającym sport, warunków do uczestnictwa w tej rywalizacji jak też warunków do podnoszenia kwalifikacji sportowych. Zdaniem WG, w wyniku degradacji o dwie klasy rozgrywkowe klub stracił możliwość wykonania obowiązku polegającego na zapewnieniu warunków do podnoszenia jego kwalifikacji sportowych, co więcej klub nie jest w stanie zapewnić zawodnikowi nawet możliwości utrzymania tych umiejętności na dotychczasowym poziomie. WG przyjął, że powyższy stan jest następstwem bezprawnego i nagannego działania klubu, polegającego na dopuszczeniu się przekupstwa sportowego. Konkludując WG stwierdził, że „każda zmiana klasy rozgrywkowej w dół, która nie jest następstwem rywalizacji sportowej w ramach przyjętych reguł sportowych, lecz przeciwnie jest następstwem zawinionego przez klub złamania tych reguł, stanowi jednocześnie zawinione przez klub naruszenie podstawowych obowiązków wobec zawodnika”.

Od tej decyzji odwołał się klub wskazując, między innymi, że:

- 1) korupcyjny aspekt działalności poprzednika prawnego klubu był znany w połowie 2006 r.;
- 2) zawodnik uchybił 30 dniowemu terminowi na złożenie wniosku (art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12);
- 3) zawodnik miał możliwość rozwiązania kontraktu po uzgodnieniu z nowym klubem wysokości odstępnego na rzecz (...);
- 4) WG wadliwie i bezpodstawnie przyjął, że ukaranie klubu spadkiem do III ligi jest całkowicie odmienne w skutkach niż spadek klubu z przyczyn sportowych, a żaden przepis (...) nie przewiduje sankcji za spadek do niższej ligi w postaci rozwiązania kontraktu z winy klubu - tym bardziej, że kontrakt nie gwarantował zawodnikowi gry w drużynie, tym bardziej w I lidze;

5) klub w sposób niezmienny wywiązuje się z obowiązków wobec zawodnika, a sytuacja sportowa nie uległa zmianie i zawodnicy w dalszym ciągu mają możliwość sportowego rozwoju i podwyższania swoich kwalifikacji oraz umiejętności;

6) zawodnik wnosząc o rozwiązanie kontraktu z winy Klubu kierował się jedynie względami finansowymi a nie sportowymi, albowiem w sytuacji gdy nowy klub nie musi płacić poprzedniemu sumy transferowej ani ekwiwalentu za wyszkolenie, a tak się dzieje w przypadku rozwiązania kontraktu z winy klubu, zawodnik może wynegocjować dla siebie wyższe wynagrodzenie w nowym klubie.

(...)po rozpoznaniu odwołania klubu, decyzją z dnia 11 grudnia 2007 r. zmienił w całości decyzję WG z dnia 1.08.2007 r. i oddalił wniosek zawodnika o rozwiązanie kontraktu z winy klubu oraz orzekł, że zawodnik i klub są zobowiązani wznowić wykonywanie obowiązków wynikających z kontraktu najpóźniej z dniem 1 lipca 2008 r.

(...) w uzasadnieniu orzeczenia z 11 grudnia 2007 r. uznał, że nie wystąpiły przesłanki uzasadniające rozwiązanie kontraktu z winy klubu w oparciu o postanowienia art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12 - tym samym w części podzielił zarzuty zawarte w odwołaniu tj. zarzut naruszenia art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12. (...) podzielił stanowisko WG, że istota sporu sprowadza się do ustalenia czy klub naruszył swoje podstawowe obowiązki w stosunku do zawodnika, jednakże w ocenie (...) - WG dokonał niewłaściwej wykładni przepisów art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12.

Właściwa wykładnia art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12 wymaga uwzględnienia okoliczności, że przepis ten jest zamieszczony w rozdziale V Uchwały pt. „Utrzymanie stabilności kontraktowej w (...)”. Postanowienia tego rozdziału zapewniają należyłą ochronę trwałości umów obu stronom - zawodnikom i klubom. Przepisy te zakładają, że podstawowym sposobem zakończenia kontraktów jest zgodne oświadczenie stron i wyłączają co do zasady możliwość jednostronnego rozwiązania czy też odstąpienia od umowy. W tym kontekście postanowienia art. 14 ust. 4 - przewidujące możliwość rozwiązania kontraktu z winy klubu należy traktować jako regulację wyjątkową. Dlatego zdaniem (...) postanowienia te nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Mając powyższe na uwadze i odwołując się do brzmienia analizowanego przepisu stwierdzić należy, że dopuszcza on rozwiązanie kontraktu z winy klubu w przypadku „rażącego naruszenia przez klub swoich zobowiązań, w szczególności naruszenia zobowiązań do zapłaty wynagrodzenia określonego kontraktem za okres nie krótszy niż 3 miesiące, pomimo uprzedniego pisemnego wezwania zawodnika doręczonego klubowi na co najmniej 30 dni przed złożeniem wniosku o stwierdzenie rozwiązania kontraktu.” Zdaniem (...) chodzi tu o naruszenie zobowiązań klubu względem zawodnika, wynikających bezpośrednio z zawartego kontraktu albo stanowiących z mocy odpowiednich unormowań element stosunku zobowiązaniowego nawiązanego w wyniku

zawarcia kontraktu. Z całą pewnością, zdaniem (...) nie chodzi tu o naruszenie przez klub jakichkolwiek spoczywających na nim obowiązków.

W opinii (...) zasadniczą przesłanką odpowiedzialności kontraktowej klubu, opartej na zasadzie winy, jest zachowanie klubu, a więc działanie lub zaniechanie sprzeczne z treścią wyznaczonych mu obowiązków. Jest przy tym rzeczą oczywistą, że naruszenie kontraktu nie może mieć miejsca po wygaśnięciu ani tym bardziej przed jego zawarciem.

W przedmiotowej sprawie, działania korupcyjne, w następstwie których klub został ukarany degradacją do III ligi, miały miejsce przed zawarciem przedmiotowego kontraktu. Okoliczność ta została przez WG w zupełności pominięta - to że klub został w okresie obowiązywania kontraktu ukarany nie ma wpływu na ocenę czy nastąpiły przesłanki rozwiązania kontraktu z winy klubu. Zdaniem (...) nałożenie na klub kary dyscyplinarnej w okresie obowiązywania kontraktu, nie oznacza automatycznie, że klub dopuścił się rażącego naruszenia swoich zobowiązań. (...)

(...) zgodził się ze stwierdzeniem, że degradacja Klubu do III ligi istotnie zmieniła sytuację zawodników, tym niemniej - zdaniem (...) - nie jest to okoliczność samoistnie uzasadniająca zastosowanie trybu rozwiązania kontraktu wynikającego z unormowań art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12. Jednocześnie - w ocenie (...) - nawet w tak skrajnych sytuacjach, jak wycofanie się zespołu z rozgrywek piłkarskich w związku z likwidacją klubu lub sekcji (...), zmiana zakresu działalności lub ogłoszenie upadłości klubu - jest możliwe rozwiązanie kontraktu za porozumieniem stron - vide § 44 Uchwały (...) z 29.06.2002 r. w sprawie statusu zawodników, występujących w polskich klubach piłkarskich oraz zasad zmian przynależności klubowej.

Konkludując (...) nie stwierdził w okolicznościach przedmiotowej sprawy przesłanek uprawniających WG do rozwiązania kontraktu z winy klubu na podstawie art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12.

Dodatkowo (...)stwierdził; że nie podziela stanowiska WG, że sam fakt przeniesienia Klubu z I do III ligi rozgrywkowej prowadzi „wręcz do stałego i nieuniknionego obniżenia umiejętności sportowych”. O rozwoju zawodnika decyduje szereg aspektów, w tym szkoleniowych - nie tylko klasa rozgrywkowa, w której zawodnik występuje. (...)

Zdaniem (...) orzeczenie WG stało w sprzeczności z normami etycznymi i dobrymi obyczajami obowiązującymi w sporcie profesjonalnym. W ocenie (...) jest zrozumiałym, że po degradacji klubu część zawodników będzie dążyła do zmiany barw klubowych. Tym niemniej podstawowym sposobem jest porozumienie stron - czego zawodnicy nie podjęli - tym bardziej, że klub nie stawał w tym zakresie żadnych przeszkód.

(...) w uzasadnieniu wypowiedział się także z dezaprobatą w sprawie nadania decyzji (w 9 innych sprawach także) rygoru natychmiastowej wykonalności. (...) Z uwagi na

konsekwencje nadania decyzji WG rygoru natychmiastowej wykonalności (...) uznał z kolei za konieczne określenie skutków uchylecia przez (...) decyzji WG.

W wyniku rozwiązania kontraktu w trybie art. 14 ust. 4 Uchwały 11/12 zawodnik może być warunkowo uprawniony do gry w innym klubie, przy czym kontrakt z innym klubem do czasu uprawomocnienia się decyzji WG ma charakter warunkowy. (...) (...) analizując przepisy prawa związkowego w związku z uchyleciem decyzji WG - kierując się zasadami prawa kontraktowego w (...) - przyjął; że skutkiem uchylecia decyzji WG nie może być zmiana barw klubowych w trakcie sezonu rozgrywkowego. Zgodnie z treścią Uchwały 111/39 z 14 lipca 2006 r. w sprawie statusu oraz zmian przynależności klubowej - minimalny okres na jaki może być zawarty kontrakt wynosi jeden sezon a zmiana barw klubowych może nastąpić w ściśle określonych okresach. Zasady te, zdaniem (...) powinny być stosowane również w zaistniałej sytuacji - stąd rozstrzygnięcie (...), że zawodnik i klub mają podjąć wykonywanie kontraktu najpóźniej 1 lipca 2008 r.

Skargę na orzeczenie (...), złożył zawodnik na podstawie art. 4 ust. 3 pkt. A oraz art. 23 Statutu Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy PKOl, w związku z § 1 pkt. 3 oraz 5 78 i nast. Regulaminu Trybunału.

Skarżący zarzucił decyzji: 1) rażące naruszenie art. 14 ust. 4 i 21 ust. 1 Uchwały nr 11/12 z dnia 19 maja 2002 r. Zarządu (...) „Zasady regulujące stosunki między klubem i zawodnikiem profesjonalnym”, poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że degradacja w wyniku orzeczenia organów dyscyplinarnych nie stanowi rażącego naruszenia przez klub zobowiązań, uzasadniającego uwzględnienie wniosku o rozwiązanie kontraktu z winy klubu; 2) rażące naruszenie art. 21 Uchwały 11/12 poprzez uznanie, że degradacja klubu w wyniku orzeczenia organów dyscyplinarnych nie stanowi rażącego naruszenia przez klub zobowiązań; 3) rażące naruszenie § 24 i 25 ust. 1 Uchwały Nr IX/80 z dnia 13 czerwca 2007 r. Zarządu (...) w sprawie przyjęcia Regulaminu (...), poprzez wydanie orzeczenia zmieniającego bez poczynienia dodatkowych ustaleń, na konieczność dokonania których, wskazywał (...), w uzasadnieniu swojej decyzji, a tym samym nie rozpoznanie sprawy co do istoty; 4) rażące naruszenie art. 5 § 2 Statutu (...) w zw. z uregulowaniami (...), a także naruszenie art. 8 ust. 2 Uchwały nr 11/12 z dnia 19 maja 2002 r. Zarządu (...) „Zasady regulujące stosunki między klubem sportowym i zawodnikiem profesjonalnym” w związku z § 35 ust. 1 Uchwały nr 111/39 z dnia 14 lipca 2006r. Zarządu (...) w sprawie statusu zawodników występujących w polskich klubach piłkarskich oraz zasad zmian przynależności klubowej, poprzez wydanie orzeczenia, skutkiem którego skarżącego łączą w tym samym czasie dwa kontrakty z dwoma różnymi klubami.

Skarżący wniósł w trybie § 84 ust. 1 Regulaminu Trybunału o zmianę zaskarżonego orzeczenia (...) poprzez orzeczenie o rozwiązaniu z dniem 17.07.2007 r. z winy Klubu,

kontraktu o profesjonalne uprawianie (...) zawartego pomiędzy zawodnikiem P. T. a (...)SA w Ł. a tym samym o utrzymaniu w mocy decyzji Wydziału Gier (...) z dnia 17 lipca 2007 r. ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji na podstawie § 84 ust. 2 Regulaminu Trybunału i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Głównym problemem sprawy jest ustalenie czy degradacja klubu w tym przypadku o dwie klasy rozgrywkowe - z I ligi do III ligi, za czyny korupcyjne, stanowi taką zmianę warunków wykonywania przez zawodnika kontraktu, że może stanowić samoistną przesłankę wniosku o rozwiązanie kontraktu z winy klubu.

Zdaniem skarżącego na zadane wyżej pytanie na podstawie obowiązujących przepisów, wymienionych w skardze należy odpowiedzieć twierdząco.

Zgodnie z art. 14 ust. 4 Uchwały nr 11/12 z 19 maja 2002 r. Zarządu (...) „Zasady regulujące stosunki między Klubem i zawodnikiem profesjonalnym”, Zawodnik może złożyć wniosek do Wydziału Gier (...) o rozwiązanie kontraktu z winy klubu w razie rażącego naruszenia przez klub swoich zobowiązań, w szczególności nie wywiązania się z obowiązku wypłaty wynagrodzenia. Jednym z podstawowych obowiązków klubu jest stworzenie zawodnikowi przez klub warunków do podnoszenia kwalifikacji sportowych.

(...)

Wiadomym jest, że w toku rozgrywek klub może stracić miejsce w I lidze i w kolejnym sezonie uczestniczyć w rozgrywkach II ligi - z takim przypadkiem zawodnik musi się liczyć ponieważ jest to normalny element ryzyka związanego z rywalizacją sportową. Jednak degradacja o 2 klasy rozgrywkowe podczas jednego sezonu nie mieści się w granicach normalnego ryzyka.

Zawodnik polemizuje z dokonaną przez (...) wykładnią treści art. 14 ust.4 Uchwały 11/12; twierdzi, że jest to wykładnia contra legem. Zgodnie bowiem z wykładnią (...) dopuszczenie się przez klub (...)czynów korupcji sportowej a w konsekwencji ukaranie klubu karą degradacji o dwie klasy rozgrywkowe nie stanowi rażącego naruszenia przez klub zobowiązań, które mogłyby być podstawą rozwiązania umowy o profesjonalne uprawianie (...).

Do tej konkluzji (...) doszedł biorąc (błędnie - zdaniem skarżącego) pod uwagę następujące okoliczności:

- a) do nagannych czynów doszło przed podpisaniem kontraktu z zawodnikiem;
- b) klub odpowiada za czyny korupcyjne na zasadzie ryzyka a odpowiedzialność kontraktowa jest oparta na zasadzie winy, zatem nie można w sposób automatyczny przenosić tej odpowiedzialności;
- c) degradacja o dwie klasy rozgrywkowe nie stanowi rażącego naruszenia obowiązków;

- d) klub zapewnia zawodnikom bazę szkoleniowo-treningową oraz wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach;
- e) zawodnik przed złożeniem wniosku powinien negocjować z klubem i starać się odejść za porozumieniem stron, po ustaleniu odstępnego z klubem pozyskującym;
- f) zawodnik nie poprzedził wniosku wezwaniem do zaniechania naruszeń;
- g) przepisy dyscyplinarne nie przewidują dla Klubu dodatkowej sankcji w postaci możliwości rozwiązania przez zawodnika kontraktu, a zatem nie można w sposób dodatkowy karać klubu.

Zdaniem skarżącego argumentacja (...) ewidentnie uwzględnia interes klubu i nie da się obronić w świetle rzeczywistego brzmienia przepisów oraz reguł interpretacyjnych, czy też podstawowych zasad logiki i sprawiedliwości.

Skarżący stwierdza, że obowiązkiem klubu jest zapewnienie zawodnikowi udziału w określonej klasie rozgrywkowej o ile tylko jego zdrowie i forma oraz umiejętności na to pozwalają. (...)

Nie wystarczy zapewnienie zawodnikowi bazy szkoleniowo- treningowej. (...)

Skarżący stwierdza, że klub narusza istotnie swoje zobowiązania względem zawodnika, jeżeli zawodnik pierwszoligowy jest zmuszony brać udział w rozgrywkach III ligi o znacząco niższym poziomie - ponieważ poziom sportowy w danej klasie rozgrywek jest niższy. Jeżeli spadek klubu do niższej klasy rozgrywkowej nie wynika z przyczyn sportowych lecz jest następstwem przekupstwa sportowego, którego klub się dopuścił; stanowiło ciężkie i rażące naruszenie podstawowych zobowiązań wynikających z kontraktu. (...)

Skarżący stawia nadto (...) zarzut nie wyjaśnienia istoty sprawy o tyle znamieny, że to (...) w uzasadnieniu orzeczenia wytknął WG nie dokonanie indywidualnej oceny poszczególnych przypadków (organy (...) jednocześnie rozpoznawały wnioski i wydawały decyzje w sprawie 10 zawodników), możliwości i predyspozycji zawodników.

(...) w odpowiedzi na skargę, podniósł przede wszystkim niedopuszczalność skargi na orzeczenie (...) do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy PKOL. (...) argumentował, iż przedmiotem zaskarżenia do Trybunału mogą być wyłącznie decyzje dyscyplinarne i regulaminowe właściwych organów polskich związków sportowych. Zaskarżone orzeczenie dotyczy przynależności klubowej zawodnika a płaszczyzna sporu istnieje między zawodnikiem profesjonalnym a klubem sportowym i dotyczy istnienia przesłanki do rozwiązania kontraktu o uprawianie sportu z winy klubu. Spór zdaniem (...) miał charakter ściśle cywilnoprawny. Przepisy ustawy o sporcie kwalifikowanym powierzają TA rozpoznawanie skarg na decyzje dyscyplinarne i regulaminowe a zatem spraw, których istota nie zawiera elementów kontradyktoryjnych. (...) decyzje dyscyplinarne wydaje w oparciu o regulamin dyscyplinarny zaś decyzje regulaminowe o oparciu o przepisy dotyczące

organizacji rozgrywek. Spory cywilne pomiędzy członkami rozstrzyga, co do zasady (...) Sąd Polubowny. (...)

Zdaniem (...), fakt rozstrzygnięcia tych spraw przez Wydział Gier w I instancji i przez (...) w II instancji nie zabiera tym sprawom cywilnego charakteru.

Zdaniem (...) sprawa winna być rozpoznana przez sąd cywilny zgodnie z art. 2 § 2 KPC a TA nie ma kompetencji do jej rozpoznania m.in. dlatego, że do rozstrzygnięcia spraw dyscyplinarnych i regulaminowych stosuje KPK a nadto (...) w tej sprawie jest swoistym zastępcą procesowym strony, która wygrała sprawę przed właściwymi organami tego związku. Zdaniem (...) Trybunał rozstrzyga spór cywilnoprawny bez udziału zainteresowanej strony. (...) jest wprawdzie zainteresowany utrzymaniem orzeczenia swoich właściwych organów ale nie znaczy to, że miałby reprezentować stronę (która „wygrała” w (...)) przed Trybunałem.

(...) stwierdza, że zakaz kierowania spraw spornych do sądów powszechnych obowiązujący w (...) na mocy §18 ust. 1 pkt. 6 Statutu (...) nie obowiązuje po wyczerpaniu drogi wewnętrzzwiązkowej - tylko w takich przypadkach skierowanie sprawy do sądu powszechnego nie wywołuje konsekwencji dyscyplinarnych. (...)

Konkludując (...) stwierdza, że rozpoznanie skargi na orzeczenie (...) w przedmiotowej sprawie będzie stanowić przekroczenie granic ustawowej kognicji Trybunału.

Poza wyżej przedstawioną argumentacją (...) wnosił o oddalenie skargi z uwagi na brak podstaw z art. 43 ust. 2 Ustawy z 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym tj. brak rażącego naruszenia przepisów prawa związkowego; (...) podtrzymuje stanowisko zawarte w orzeczeniu (...).

Dodatkowo (...) wskazał na zmianę stanu prawnego w zakresie objętym przedmiotem skargi. W dniu 9 lutego 2008 r. Zarząd (...) zmienił Zasady regulujące stosunki pomiędzy klubem sportowym a zawodnikiem profesjonalnym" - w zakresie art. 14 Zasad. Wprowadzona zostało m.in. nowe unormowanie - ust. 8, stanowiące iż „w przypadku gdy klub został przeniesiony do niższej klasy rozgrywkowej na skutek innych zdarzeń niż rywalizacja sportowa, zawodnik może wnioskować do Wydziału Gier (...) o rozwiązanie kontraktu z uzasadnionej przyczyny sportowej gdy wykaże, iż ma możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji sportowych klubie o wyższej klasie rozgrywkowej niż ta, do której został przeniesiony dotychczasowy klub oraz że dotychczasowy klub nie wyraża zgody na transfer do klubu pozyskującego. W przypadku gdy zainteresowane kluby nie dojdą do porozumienia co do wysokości sumy transferowej w terminie 30 dni od daty złożenia oferty przez klub pozyskujący, kwotę odszkodowania - uwzględniającego koszty poniesione przez klub - ustali właściwy organ (...), przy czym w przypadku stwierdzenia, że po złożeniu oferty przez klub pozyskujący dotychczasowy klub stosuje wobec zawodnika szykany, właściwy organ (...)

może stwierdzić, że odszkodowanie jest nieuzasadnione." Uchwała ta weszła w życie z dniem podjęcia czyli 9 lutego 2008 r.

Klub (...)S.A. wystąpił z wnioskiem o dopuszczenie go w charakterze interwenienta ubocznego w niniejszej sprawie. Trybunał ten wniosek uwzględnił.

Interwenient uboczny wnosił o oddalenie skargi zawodnika na orzeczenie ZTP i o utrzymanie tego orzeczenia w mocy.

Trybunał Arbitrażowy zważył co następuje.

Przede wszystkim TA rozstrzygnął kwestię właściwości Trybunału - którą kwestionował (...) - wskazując na brak kognicji Trybunału w przedmiotowej sprawie. Wskazać należy, że przepis art. 43 ust. 2 ustawy o sporcie kwalifikowanym daje „osobie uprawnionej” prawo zaskarżenia decyzji dyscyplinarnych lub regulaminowych właściwych organów polskich związków sportowych, jeżeli decyzje te zostały wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa, statutów i regulaminów lub strona została pozbawiona prawa do obrony.

Uznać należy, że zawodnik jest bez wątpienia stroną uprawnioną, a zaskarżona decyzja mogła zostać poddana badaniu przez Trybunał w zakresie objętym dyspozycją art. 43 ust. 2 ustawy o sporcie kwalifikowanym, albowiem skarżący wskazywał na rażące naruszenie przepisów Statutu (...) i regulaminów - wskazując na rażące naruszenie Uchwały 11/12 z dnia 19 maja 2002 r. i Uchwały Nr IX/80 z dnia 13.06.2007 r.

Trybunał podzielił stanowisko (...) zawarte w odpowiedzi na skargę, że jedyną przesłanką do działania dla Trybunału są decyzje dyscyplinarne lub regulaminowe, nie zgodził się natomiast z poglądem prezentowanym przez (...), że przedmiotowa sprawa nie ma charakteru regulaminowego ponieważ dotyczy przynależności klubowej zawodnika i płaszczyzna sporu pomiędzy klubem i zawodnikiem dotycząca istnienia przesłanki do rozwiązania kontraktu z winy klubu ma charakter ściśle cywilnoprawny.

Wskazać należy, że argumentacja (...) jest nietrafna. Podzielić należy pogląd (...), że sprawy dotyczące ważności, zawarcia i rozwiązania kontraktu o profesjonalne uprawianie (...) mają w zasadzie charakter cywilny. Jednak ich wyjątkowy charakter z uwagi na ich znaczenie, w szczególności w zakresie formalnego potwierdzenia uprawnień zawodnika do udziału w rozgrywkach w konkretnym klubie sportowym, brak możliwości udziału zawodnika w rozgrywkach w więcej niż jednym klubie w sezonie rozgrywkowym a także ograniczenie czasowe w możliwości zmiany barw klubowych powodują, że na podstawie regulacji wewnątrzwiązkowych, z przyczyn związanych z organizacją rozgrywek, sprawy dotyczące ważności kontraktu nabierają cech regulaminowych. Przyznaje to (...) wskazując na potrzebę szybkiego i definitywnego podejmowania decyzji w tych sprawach przez Wydział Gier, który organizuje rozgrywki a nie przez (...) Sąd Polubowny, który zajmuje się istotnie

wyłącznie finansowymi konsekwencjami decyzji regulaminowych podejmowanych przez Wydział Gier. W tym zakresie decyzja Wydziału Gier może mieć charakter prejudycjalny. Jednak wskazać należy, że treść art. 13 ust. 3 Uchwały 11/12 z 19 maja 2002 r. nie pozostawia żadnej wątpliwości - wszelkie sprawy sporne dotyczące ważności istnienia lub rozwiązania kontraktu są rozstrzygane przez Wydział Gier (...) oraz w II instancji przez (...) - spory majątkowe wynikające z kontraktu strony poddają kompetencji (...) Sądu Polubownego.

Ponieważ zaskarżone orzeczenie dotyczy spraw regulaminowych i zostało wydane na podstawie obowiązujących w (...) przepisów w sprawie zasad regulujących stosunki między klubem sportowym a zawodnikiem profesjonalnym i zasad dotyczących organizacji rozgrywek, Trybunał uznał, że jest uprawniony do rozstrzygnięcia przedmiotowej skargi.

Merytorycznie rozpoznając skargę zawodnika TA stwierdził, że w § 15 kontraktu z dnia 1.09.2006 r. strony ustaliły, że będzie on realizowany, gdy zespół będzie grał w kolejnych sezonach w rozgrywkach Orange Ekstraklasa lub w II lidze. Oznacza to, że zgodnie z treścią kontraktu P. T. w przypadku degradacji klubu do III ligi miał prawo żądać rozwiązania kontraktu.

TA ustalił, że P. T. ma obecnie zawarty kontrakt z klubem holenderskim (...) z siedzibą w K.. Kontrakt ten został zawarty na czas od 1 sierpnia 2007 r. do 30 czerwca 2011 r. W petitum umowy znajduje się oświadczenie zawodnika, że jest zwolniony z transferu w sposób umożliwiający nabycie zwolnienia na rzecz (...).

Przy rozpoznaniu przedmiotowej sprawy TA wziął przede wszystkim pod rozwagę regulację art. 13 ust. 3 uchwały Zarządu (...) nr 11/12 z dnia 19 maja 2002r. w sprawie stosunków pomiędzy klubem sportowym a zawodnikiem profesjonalnym, zgodnie z którym wszelkie sprawy sporne dotyczące ważności, istnienia lub rozwiązania kontraktu są rozstrzygane przez właściwe organy (...) - w pierwszej instancji przez Wydział Gier (...) oraz w drugiej instancji przez (...).

W przedmiotowej sprawie sporne było prawo zawodnika do żądania rozwiązania kontraktu z winy klubu w związku z nałożoną na klub decyzją dyscyplinarną w postaci degradacji klubu o dwie klasy rozgrywkowe na podstawie przepisów Uchwały 11/12.

Trybunał Arbitrażowy uznaje argumenty Wydziału Gier, że zawodnik ma prawo wystąpić do organów (...) z wnioskiem o rozwiązanie kontraktu z powodu zdegradowania klubu do niższej klasy rozgrywkowej. Jednakowoż TA podziela w tym zakresie stanowisko (...), że decyzje te powinny być podejmowane indywidualnie z uwzględnieniem sytuacji zawodnika i treści zawartego kontraktu, a także z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, także dotyczących czynów korupcyjnych i okresu w jakim miały one miejsce, oraz stanu świadomości zawodnika w tym zakresie. Trybunał Arbitrażowy przyznaje także rację klubowi

w tym zakresie, w jakim ten podnosi, że rozwiązanie kontraktu przez (...) postawiło go w niekorzystnej sytuacji, w której został pozbawiony możliwości uzyskania odszkodowania transferowego. Wskazać należy, że problem ten zauważył (...) - wskazując w uzasadnieniu, że „skomplikowana sytuacja zaistniała po nałożonych na kluby karach degradacji wymaga poddania niezwłocznej refleksji prawa związkowego.” Stwierdzić należy, że (...) uznał konieczność zmiany prawa związkowego w tym zakresie i w dniu 9 lutego 2008 r. została zmieniona Uchwała nr 11/12 w ten sposób, że zawodnicy w przypadku degradacji klubu mają możliwość wystąpienia o rozwiązanie kontraktu a zdegradowane kluby uzyskały możliwość otrzymania tzw. sumy transferowej od klubu pozyskującego. Gdyby kluby nie doszły w tym zakresie do porozumienia kwotę odszkodowania - uwzględniającego koszty poniesione przez klub - może ustalić właściwy organ (...).

W ten sposób (...), w sytuacji faktycznej, jaka zaistniała po degradacji wielu klubów i zapewne gremialnie składanych przez zawodników wnioskach o rozwiązanie kontraktów z tych właśnie przyczyn, zmieniając w dniu 9 lutego 2008 r. przepisy związkowe, uwzględnił słuszne interesy zawodników i klubów. Jednak w przedmiotowej sprawie przepisy te nie znalazły zastosowania, ponieważ jeszcze nie obowiązywały, zaś zgodnie z treścią pkt. III uchwały z dnia 9 lutego 2008 r. weszła ona w życie z dniem podjęcia, tj. 9 lutego 2008 r. i nie ma prawnej możliwości zastosowania jej do przedmiotowej sprawy.

W przedmiotowej sprawie przypomnieć należy, że P.T. umówił się z klubem, że kontrakt jest obowiązujący, o ile klub gra w (...) Ekstraklasie lub w II lidze.

Zatem stwierdzić należy, że P. T. niezależnie od unormowań prawa związkowego miał umowne prawo do żądania by jego kontrakt z (...) SA został rozwiązany.

Rozstrzygnięcie (...), jakkolwiek w sytuacji P. T. nietrafne - z uwagi na ustalenia umowne - próbuje przywrócić stan poprzedni tj. sprzed 17 lipca 2007 r. Jednak w przypadku gdyby orzeczenie (...) z dnia 11.12.2007 r. zostało utrzymane w mocy (choćby teoretycznie biorąc pod uwagę realia przedmiotowej sprawy), to stanęłaby kwestia ważności aktualnie obowiązującego kontraktu P. T. z holenderskim klubem i ewentualne szkody jakie z tego tytułu poniósłby zawodnik, biorąc pod uwagę odszkodowanie jakie miałby zapłacić w związku z zerwaniem kontraktu i straty jakie by poniósł w związku z utraconymi zarobkami. Z kolei, gdyby zawodnik, nie zastosował się do orzeczenia (...) i nie stawił się w dniu 1 sierpnia 2007 r. w (...). to sytuacja nadal nie zostałaby rozwiązana.

W przedmiotowej sprawie dodatkowo skomplikowanej przez bezzasadną, zdaniem (...) decyzję Wydziału Gier w sprawie nadania decyzji z dnia 17.07.2007 r. w sprawie rozwiązania kontraktu klauzuli natychmiastowej wykonalnością następnie przez dopuszczenie przez organa (...), niezgodnie z przepisami związkowymi do zawarcia przez zawodnika kontraktu definitywnego z holenderskim klubem (...), Trybunał Arbitrażowy opowiedział się za

rozwiązaniem, że jakkolwiek decyzja Wydziału Gier w sprawie rozwiązania kontraktu P.T. z dnia 1.08.2007 r. była trafna, to nie było podstaw do nadawania decyzji klauzuli natychmiastowej wykonalności.

TA po rozważeniu okoliczności sprawy, w tym treści nowej regulacji Uchwały 11/12 doszedł do przekonania, że w przedmiotowej sprawie powinien znaleźć zastosowanie przepis art. 3571 KC. Wola stron oświadczona w momencie zawierania umowy dotyczy zawsze jakiegoś określonego stanu stosunków. Gdy stosunki te ulegną zmianie w sposób nadzwyczajny, nastąpić powinna także rewizja postanowień umowy, zmierzająca do jej zaadoptowania do radykalnie zmienionych okoliczności. Doświadczenie uczy, że rygorystyczne przestrzeganie zasady pacta sunt servanda prowadzi niekiedy do rezultatów rażąco niesprawiedliwych. Oznaczać może zmuszanie dłużnika do dokładnego wykonania zobowiązania, chociaż łączy się ono z niewspółmiernie wysokimi kosztami. Wskutek zmiany stosunków winna nastąpić nadmierna trudność spełnienia świadczenia lub groźba rażącej straty dla jednej ze stron. Zmiana okoliczności powinna doprowadzić do zniweczenia pierwotnych kalkulacji stron umowy. Zgodnie z treścią art. 3571 KC sąd może, rozwiązując umowę w miarę potrzeby orzec o rozliczeniach stron, kierując się interesem stron zgodnie z zasadami współżycia społecznego. W przedmiotowej sprawie TA nie uznał za stosowne orzekać w tym zakresie ponieważ decyzje regulaminowe (...) swoim zakresem obejmowały wyłącznie kwestię rozwiązania kontraktu.

Konkludując TA stwierdza, że orzeczenie (...) jest nietrafne i nie może się ostać, zaś decyzja WG jakkolwiek nieprawidłowo uzasadniona i niebiorąca pod uwagę realiów konkretnej sprawy, była co do zasady słuszna.